Ա Ն Գ Ղ

Անգղ Թուրքերէն կը նշանակէ չաւչայ կամ ղարղայ, որ ագռաւին մի տեսակն է: Ղարղալը անունով երկու գիւղեր ունինք Արածանւոյ երկու ափերուն վերայ և հանդէպ միմեանց. մին աջ ափին վերայ, որ Անգափի կը պատկանի և կասուի փոքր Ղարղալը, միւսն է մեծ Ղարղալը, որ կը վերաբերի ծաղկոտն գաւառին:

Ղարղալը Գարա-Քիլիսէէ 7—8 ժամ ի հարաւ՝ Բաղնոցէ 4 ժամ յարեւմուտս և Քեսուկայ Ջրին ի Մուրատ խառնուրդէն 1 ½ ժամ արևելեան հիւսիս ծաղկոտն գաւառի վերջաւորութեան վերայ մի մեծ գիւղ է և աւելի մօտ Մանազկերտի, քան Գարա-Քիլիսէի. սակայն Մանազկերտէն ծաղկոտն անցնելու ճանապարհին վերայ գտնուելուն՝ ի հնումն նշանակութեան արժանի մի վայր եղած լինելու յարմար է:

Մեծ Ղարղալըի 1 ժամ արևելեան հարաւն հողի մէջ բարձրացած կայ մի մեծ քար, որ տաշուած և վերան մի մեծ մարդու կարասեաց և սպասուց պատկերներն փորագրուած է, այս (անօթոց վերան) եւս 4 կարգ գրուած կայ, որ յիշատակարան է, կասեն, մի հարսի և իւր կեսրարին հանդերձ իւրեանց անուններով:

Ղարղալըցիք մի հայ տիրացու բերած են, որ կախարդական միջոցներով կարասներու հորուած վայրն իմանայ, պահուած գանձը ի լոյս հանէ:

Տիրացուն կը ձեռնարկէ կախարդական գործողութեանց, գիւղիս մերձակայ այլ քուրդ գիւղացիք, Ղարղալըցոց ընդդիմութիւն կանեն և թոյլ չեն տար, որ իւրեանց քաւշանին մէջ խուզարկութիւն լինի, և այս առթիւ մաղ մնաց որ մարդասպանութիւն եւս լինի: